

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ПОТОКИ

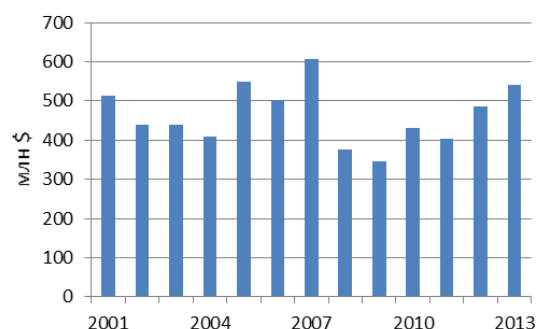
ІНДИКАТОРИ
ЗЕЛЕНОГО
ЗРОСТАННЯ

В Україні **відсутня єдина база даних проектів матеріально-технічної допомоги**, яка б відображала інформацію щодо їх структури і динаміки.

Обсяги позик МБРР та ЄБРР на проекти у сферах, дотичних до зеленого зростання, **збільшуються, водночас не всі проекти**, профінансовані у цих сферах, **реально сприяли** зеленому зростанню.

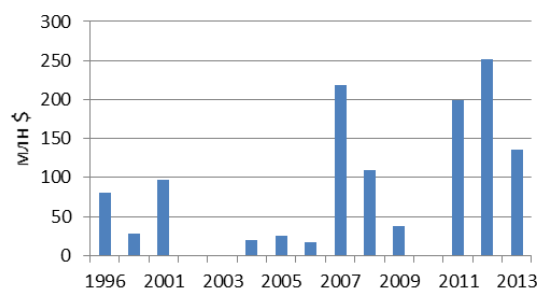
Прозора та ефективна торгівля видами всередині країни **сприятиме залученню нових інвестицій**.

Міжнародна технічна допомога Україні

Джерело: Мінекономрозвитку України.

Позики ЄБРР (енергоефективність, муніципальна та екологічна інфраструктура, природні ресурси)

Джерело: ЄБРР.

Це резюме виконане на основі результатів моніторингу за індикаторами зеленого зростання організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

Див. повний звіт "На шляху до зеленого зростання: моніторинг прогресу в Україні" (2014) на www.rac.org.ua

© Ресурсно-аналітичний центр "Суспільство і довкілля", 2015.

Обсяг позик МБРР у відповідних сферах протягом 1995-2013 років складав в середньому 403 мільйонів доларів (найбільше у 1997 і 2008 роках – 1110 млн. та 711 млн. доларів відповідно, найменше у 2000 і 2001 роках – 18 млн. та 53 млн. доларів відповідно). Проекти у сферах, дотичних до зеленого зростання, надані протягом цього періоду, склали 17% від усіх проектів МБРР в Україні і надавалися переважно державному сектору.

Підвищення ефективності використання ресурсів було пріоритетним напрямком підтримки МБРР. Більше половини усіх коштів було виділено на реконструкцію систем теплопостачання низці українських міст. Водночас на проекти із захисту біорізноманіття було виділено незначний відсоток фінансування, і динаміка щодо його збільшення не простежується.

Обсяг позик ЄБРР у категоріях енергоефективність, муніципальна та екологічна інфраструктура, природні ресурси за останні сім років (2007-2013) зріс у шість разів у порівнянні з періодом 2000-2006 років. Не все фінансування в рамках даних категорій можна віднести до такого, що сприяло «зеленому зростанню» - наприклад абсолютна більшість проектів в галузі природних ресурсів – це проекти по збільшенню видобутку чи розподілу газу і нафтопродуктів.

Водночас, в останні 5 років ЄБРР почав виділяти фінансування на розвиток відновлювальних джерел енергії, в тому числі для малих та середніх проектів у приватному секторі, а також відкрив кредитні лінії для малого та середнього бізнесу на впровадження енергоефективних заходів. З 2006 року діє Ініціатива ЄБРР у сфері сталої енергетики (ICE), спрямована на вирішення проблеми зміни клімату з приділенням особливої уваги питанням енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики.

ЄБРР відповідно до свого мандату зобов'язаний «сприяти у всіх аспектах діяльності екологічно сталому розвитку», тож збільшення обсягів інвестиції ЄБРР в озеленення української економіки можна передбачати і надалі.

Протягом 2001-2013 років Україні в середньому надавалася матеріально-технічна допомога в сумі 465 млн. доларів США на рік (найменше у 2009 – 346 млн., найбільше у 2007 – 606 млн.). Відсоток фінансування, на пряму пов'язаного із охороною довкілля, у 2013 році складав біля 5%. Спостерігається тенденція, за якою більшість таких проектів спрямовані на підвищення спроможності відповідальних органів влади, створення стратегій, планів та програм.

Основний обсяг коштів, отриманих від продажу одиниць скорочення викидів (ОСВ) за Кіотським протоколом, був залучений у 2009-2010 роках від продажу 45 млн тон ОСВ Японії і потім ще 3 млн тон Іспанії в 2012 році. Надходжень нових коштів від продажу ОСВ не передбачається, тому в майбутньому важливу роль відіграватиме механізм спільного впровадження Кіотського протоколу.

Відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС Україна має зобов'язання створити всередині країни систему торгівлі викидами. Обсяг інвестицій на пряму залежатиме від того, наскільки буде розроблена система ефективною та прозорою та чи зможе вона бути інтегрована до європейської системи торгівлі викидами.

ІСНУЮЧІ ТЕНДЕНЦІЇ ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ СПРИЯЮТЬ ЗЕЛЕНОМУ ЗРОСТАННЮ. ВОДНОЧАС УРЯДУ ТА ПРИВАТНИМ ІНВЕСТОРАМ СЛІД НАПРАЦЬОВУВАТИ КОНКРЕТНІ ПРОЕКТИ «ОЗЕЛЕНЕННЯ» УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ, УНИКАЮЧИ ПРИ ЦЬОМУ ПРОЕКТІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ІНТЕНСИФІКАЦІЮ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ.

Зелене зростання – це стимулювання економічного зростання і розвитку з одночасним забезпеченням збереження природних активів і безперебійного надання ними ресурсів та екосистемних послуг, від яких залежить наш добробут (ОЕСР). Концепція зеленого зростання робить наголос на економічному розвитку, тому є актуальною для України сьогодні.

Уряди сприяють зеленому зростанню шляхом створення умов, які стимулюють зелене виробництво і споживання через економічні та інші інструменти, заохочують співпрацю та обмін кращими практиками серед підприємств, сприяють використанню нових технологій та інновацій, посилюють взаємозв'язок між політиками. Головним викликом є використання охорони навколишнього середовища як джерела зростання та як джерела міжнародної конкурентоздатності, торгівлі та зайнятості.

Державні та приватні джерела міжнародних фінансових потоків є важливими для впровадження та поширення технологій і найкращих практик. Показниками поступу у напрямку зеленого зростання виступають обсяги позик від Міжнародного банку реконструкції та розвитку та Європейського банку реконструкції та розвитку, обсяг міжнародної технічної допомоги (МТД), а також обсяг коштів, отриманих від продажу ОСВ за Кіотським протоколом.